

GEHEIM

no. 17.
5405

Kort verslag van de bespreking gehouden op het
Ministerie van Oorlog op Vrijdag 20 Januari 1950
te 11.30 uur.

*Voor de Meyer
afgedrukt door de
91 3/1*

Aanwezig: Z.E. Mr. W.F. Schokking, Minister van
Oorlog en Marine, voorzitter,
Z.E. L.Götzen, Minister zonder Portefeuille,
Z.E. Mr. W.H. Fockema Andreae, Staatssecretaris van Oorlog,
Z.E. H.C.W. Moorman, Staatssecretaris van Marine,
Z.E. S.L.J. van Waardenburg, Gouverneur van Nieuw-Guinea,
B. Krijger,
Schout bij Nacht H. Schaper,
Kolonel W.J. van Gulik,
Drs. W. Koster } van het Ministerie van
Mr. J. Everts } Financiën,
Lt. Kol. A.L. van den Berg,
Mr. J.A.J. van Gorkom.

Onderwerp: de militaire vraagstukken samenhangend met de bezetting van Nieuw-Guinea na de soevereiniteitsoverdracht over Indonesië.

De Voorzitter deelt mede dat de Regering met enige ongerustheid de ontwikkeling van de situatie in Nieuw-Guinea heeft gadeslagen, vooral met het oog op de grote hoeveelheid militair personeel (met aanhang) dat daar ter plaatse in strijd met de afspraak schijnt te zijn aangekomen en de daaruit voortvloeiende hoge kosten en huisvestingsmoeilijkheden.

De heer van Waardenburg zet uiteen hoeveel troepen hij nodig denkt te hebben, daarbij het voorbehoud makend dat zijn inzichten te dezer zake uiteraard slechts voorlopig zijn omdat hij de actuele toestand ter plaatse nog niet uit eigen aanschouwing kent. De militaire sterkte behoeft naar zijn mening die van enige compagnieën niet te boven te gaan. Hij denkt zich de troepen verspreid in kleinere of grotere garnizoenen in een aantal kustplaatsen en op enige eilanden. Hun taak zou zijn: 1. handhaving van de orde en rust in geval de politie daartoe niet in staat is en 2. wering van infiltraties van buiten. Ook voor de Marine ziet hij een taak bij de bestrijding van infiltraties over zee en voor vlagvertoon. Uiteraard zal dit militaire apparaat self-supporting moeten zijn, weshalve ook het nodige personeel en materieel voor technische en andere hulpdiensten aanwezig zal moeten zijn.

Militairen C.M.I. (Centrale Militaire Inlichtingendienst).

Uit de ter vergadering aanwezige gegevens blijkt dat het aantal op Nieuw-Guinea vertoevende militairen van de C.M.I. vrij groot is. Dit wordt verklaard

uit

GS 5689^x

uit het feit, dat daaronder zich bevinden een vrij groot aantal personen, dat om redenen van lijfsbehoud niet in Indonesië kon blijven en evenmin voor overbrenging naar Nederland in aanmerking kwam. Een gedeelte zal gebruikt kunnen worden voor de ook op Nieuw-Guinea op te richten interceptiedienst, de overigen dienen zo spoedig mogelijk te worden gedemobiliseerd en in het burger-arbeidsproces opgenomen.

Materieel.

Met betrekking tot het naar Nieuw-Guinea verschepte militaire materieel blijkt dat dit voor een belangrijk deel KNIL-materieel is van uitstekende kwaliteit. De kolonel Simatupang heeft te kennen gegeven, dat de Regering van de R.I.S. dit materieel terug wil hebben. Dit verzoek is in zich niet onredelijk. Overwogen dient te worden hoe dit met de minste kosten en moeite kan geschieden, hetzij door aanbieding van gelijkwaardig en gelijksoortig K.L.-materieel dat zich op Java bevindt, hetzij door terugzending uit Nieuw-Guinea. Vast moet staan wat men op Nieuw-Guinea, gezien de sterkte der vaste bezetting welke men daar op den duur wil handhaven, nodig heeft.

Conclusie.

Staatssecretaris Fockema Andreae zal met de Lt.Kol. Duijverman aan de hand van de lijsten van het op Nieuw-Guinea aanwezige materieel nagaan wat men eventueel vanuit Nederland aan de R.I.S. in de plaats kan geven. In overleg met de kolonel van Gulik zal hij voorts een telegram aan de kolonel Simatupang zenden, waarin bij wijze van voorlopig antwoord aan deze wordt medegedeeld, dat de R.I.S. wat zij nodig heeft kan terugkrijgen.

Aflossing K.L.-troepen.

Voor aflossing van het thans op Nieuw-Guinea vertoevende K.L.-bataljon komen in beginsel in aanmerking a) andere K.L.-troepen, b) KNIL-troepen en c) Mariniers. K.L. komt in verband met de wettelijk verplichte dienstdtijd van 1 jaar feitelijk niet meer in aanmerking. Tegen aflossing door KNIL-personeel wordt aangevoerd, dat dit personeel, wil men het niet voor de rest van zijn dienstdtijd op Nieuw-Guinea laten, naar de R.I.S. terug moet en dan daar vermoedelijk ~~wel~~ geaccepteerd zal worden. De Verenigde Chefs van Staven hebben zich echter voor aflossing door KNIL-personeel uitgesproken, daarbij voornamelijk denkend aan in Indonesië gewortelde Indo-Europeanen, die voor rimboe-patrouillewerk bijzonder geschikt zijn en die daarmee meteen hun bestemming buiten de R.I.S. zouden hebben gevonden. Op den duur kan hun taak overgenomen worden door de ter plaatse op te leiden Papoea's. Wat de Mariniers betreft, ten aanzien van hen doet zich de moeilijkheid dat zij slechts in Nederland mogen dienen niet voor. Als jonge dienstplichtigen veroorzaken zij een minimum aan huisvestingsmoeilijkheden. De geest

van

van het Korps maakt het geschikt voor deze taak. Het voor dit doel benodigde getal is, ook na de inkrimping van het Korps, beschikbaar. Het gehele verdedigingsapparaat van Nieuw-Guinea zou onder éénhoofdig marinebevel komen, waardoor doublures in de verzorgingsdiensten voorkomen kunnen worden. Gouverneur van Waardenburg zal zo spoedig mogelijk na aankomst op Nieuw-Guinea naar bevind van zaken aan Minuor en aan Minister van Oorlog en van Marine rapporteren welke troepensterkte door hem noodzakelijk wordt geacht, daarbij rekening houdend met de wens der Regering, dat uiterste zuinigheid wordt nagestreefd. Het aflossingscontingent zal in beginsel geleverd worden door het Korps Mariniers. De troepen zullen zoveel mogelijk mede gebruikt worden voor opbouwwerkzaamheden. Gouverneur van Waardenburg zal tevens advies uitbrengen over de vraag of reeds onmiddellijk tot vermindering van de huidige troepensterkte kan worden overgegaan.

Conclusie.

KNIL-personeel op Nieuw-Guinea.

De vergadering gaat accoord met de conclusies van de Nota van Minister Götzen aan de RAVI dd. 7 Januari 1950, 6e Afd. no. 2402/1.

Verslag bespreking.

Door de Lt. Kol. van den Berg en Mr. J.A.J. van Gorkom zal in onderling overleg een verslag van deze bespreking worden gemaakt, waarvan afschrift zal worden gezonden aan de leden van de RAVI.